

Preek 11 maart 2026, biddag
Ontmoetingskerk
Lucas 11:1-4 & Lucas 22:39-46

Gemeente van Jezus Christus,

Het is vandaag biddag. Biddag voor gewas en arbeid... Bij de voorbereiding op deze preek werd ik stilgezet door de vraag wat Jezus zou vinden van het idee van een biddag... En eerlijk gezegd ben ik er niet uitgekomen... Aan de ene kant: natuurlijk prachtig... Het is goed om in gebed tot de vader te gaan. En het is goed om daar bewust tijd voor te maken.... Maar aan de andere kant... Waarom slechts één keer per jaar? Waarom niet elke maand, elke week... Elke dag? Want dat leek het voor Jezus te zijn. Elke dag biddag... Kijk maar even mee:

Lucas 3: 'Heel het volk liet zich dopen, en toen ook Jezus was gedoopt en Hij aan het bidden was, werd de hemel geopend'. Sla de bladzijde om, Lucas 5: 'Hijzelf trok zich geregeld terug op eenzame plaatsen om er te bidden.' Lucas 6: 'Hij bracht de hele nacht door in gebed.' Lucas 9, vlak voor de belijdenis van Petrus: 'Toen Jezus eens aan het bidden was'. Eveneens Lucas 9: 'Ongeveer acht dagen nadat Hij dit had gezegd ging Hij met Petrus, Johannes en Jakobus de berg op om te bidden. Terwijl Hij aan het bidden was, veranderde de aanblik van zijn gezicht en werd zijn kleding stralend wit.' Lucas blijft het maar opschrijven. Jezus bidt. Jezus bidt weer. Jezus bidt nog eens... Je zou bijna denken: had Hij nog tijd voor iets anders?

Voor Jezus Christus was gebed leven met God. Met God zijn. En het was volledig onderdeel van Zijn dagelijks leven. Hij maakte er tijd voor. Zelfs als Jezus heel druk was dan nog maakte Hij er tijd voor. Bleef Hij de hele nacht op om te bidden. En als je de verhalen goed leest dan is het niet iets wat Hij moet, een verplichting of een last... Nee... Het lijkt erop dat Jezus genoot van het samenzijn met Zijn Vader. Jezus genoot van het gebed. En, zo hoorden we net, Jezus ontmoette letterlijk God in Zijn gebeden. Hij werd zelfs getransformeerd. De duif uit de hemel bij de doop. De berg van de verheerlijking... Jezus vindt Zijn Vader in gebed...

Hoe is dat bij jou? Als je jouw gebedsleven vergelijkt met dat van Jezus, wat valt op? De realiteit is, dat voor de meesten van ons, wij het gebed heel anders ervaren dan Jezus. Wie van ons staat elke dag op met het verlangen om te bidden? Uren te bidden. Je hoeft geen wekker te zetten, want je kunt niet wachten om weer in gebed te zijn. Voor de meesten van ons, misschien wel iedereen, voelt gebed niet zo... Als we eerlijk tegenover onszelf zijn, de harde waarheid, dan vinden de meesten van ons gebed misschien juist wel wat saai. Saai, zeker als je ook Netflix hebt of een goed boek. En gebed voelt misschien ook wel als een verplichting. Ja, het hoort erbij... God wil het... Het moet van mijn religieuze to-do lijstje... En als je het niet doet voel je je misschien schuldig... En als je wel bidt voel je je misschien ook schuldig omdat het maar zo kort was, en je zo snel afgeleid was, en je niet wist wat je moest zeggen... Je begint te bidden en twee zinnen later denk je aan de was... Hoe ervaar jij jouw gebedsleven? En als je jouw gebedsleven met die van Jezus vergelijkt?

Misschien is onze tijd wel de moeilijkste om te bidden. Er zijn grote mediabedrijven die letterlijk miljarden investeren in manieren om jou af te leiden. En eerlijk gezegd... Daar zijn ze behoorlijk goed in. Algoritmes, dopamine en manipulatie zorgen ervoor dat wij zoveel mogelijk tijd en aandacht aan

onze smartphones, social media, streamingdiensten enzovoort willen besteden... En daar tegenover vraagt gebed dan concentratie, het vraagt aandacht... En dat kunnen wij nog maar moeilijk opbrengen... Tien, twintig jaar geleden gebeurde het nog weleens dat we ons verveelden. Weet je nog, hoe dat was? Dan stond je in de rij bij de kassa, of je stond op de metro te wachten. Momenten van verveling... Van rust... Van stilte... Van gebed? We hadden nog niet het idee en ook niet de mogelijkheid om elke seconde van de dag te vullen met indrukken... En dat geeft meer ruimte voor gebed... Het is nu in deze tijd misschien wel moeilijker dan ooit om een rijk gebedsleven op te bouwen... En dat komt ook, simpelweg, omdat het zo ontzettend goed gaat in Nederland. 'Nood leert bidden' zeggen ze. Maar als er zoveel goed gaat... Waarom zou je dan nog beginnen met bidden?

Wij vinden bidden moeilijk. En als we naar het gebedsleven van Jezus kijken dan maakt ons dat misschien wel jaloers... Zo'n intieme verbondenheid met God... Dat zou ik ook wel willen... Voor Jezus was gebed geen last, maar een lust... Wij zien dat... En we vragen: 'Heer, leer ons bidden'. Dezelfde vraag als die we net in de Bijbel lezen: 'Eens was Jezus aan het bidden, en toen Hij zijn gebed beëindigd had, zei een van zijn leerlingen tegen Hem: 'Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes het zijn leerlingen geleerd heeft.' Het is een vreemde vraag, om twee redenen. De discipelen van Jezus waren Joden... Van jongs af aan was gebed voor hen gewoon. Het is een zelfde vraag als dat een volwassen Nederlander zou zeggen: Leer mij fietsen... Of leer mij een boterham met pindakaas te besmeren... Wie kan dat nou niet als je al je hele leven in Nederland woont... Welke Jood kon nou niet bidden... Maar de discipelen zien... Hoe Jezus bidt... Dat is uniek... Dat is waardevol... Dat wil ik ook... Leer ons bidden...

Een vreemde vraag ook, omdat het de enige keer in de Bijbel is dat we lezen dat de leerlingen een praktische vraag om iets te leren aan Jezus stellen. We lezen nergens: Leer ons... zieken te genezen... doden op te wekken... kerken te stichten... De enige praktische vraag in de Bijbel van de leerlingen aan Jezus is: 'leer ons bidden'. En Jezus geeft antwoord. Het Onze Vader. In Matteüs staat een uitgebreidere en bekendere versie van het Onze Vader. Lucas houdt het iets korter. Het geeft aan: we moeten niet als een inhoudsloos ritueel de tekst van het gebed opzeggen... Maar Jezus leert het ons om op die manier te bidden. Vader...

Er zijn talloze preken series geweest over het Onze Vader. En dat is waardevol en goed... Maar het geeft ook wel aan dat het mij niet gaat lukken om in de rest van deze preek het hele Onze Vader te bespreken. Ik wil focussen op twee gedeeltes.

Vader... Wanneer Jezus bidt spreekt Hij God aan met Vader... En dat is niet gek. Want God is de Vader van Jezus... Maar Hij leert ons ook om God met Vader aan te spreken... Vader... God wil dat wij Hem als Vader zien... Misschien denk je nu: ja, jij hebt makkelijk praten... Jouw vader is liefdevol... En dat klopt, en daar ben ik dankbaar voor. Maar er zijn er ook, ook vanavond onder ons. Die geen liefdevolle vader hebben gekend. Een vader die er niet was... Een vader die je pijn deed, op wat voor manier dan ook... Het is dan moeilijk om God als Vader te zien... Misschien zelfs wel pijnlijk... Ik wil je aanmoedigen om, hoe moeilijk het misschien ook is, om het toch te proberen... Ga door de pijn en het verdriet heen en ontdek: God is de

goede Vader... De goede moeder ook... Aardse ouders kunnen teleurstellen en je pijn doen... God is goed... We horen Hem bijvoorbeeld zeggen: 'Maar zou een vrouw haar zuigeling vergeten, zich niet ontfemen over het kind dat zij droeg? Zelfs al zou zij het vergeten, Ik vergeet jou nooit. Ik heb je in mijn handpalmen gegrift.'

Zo is God... Vader... En zo leert Jezus ons te bidden: Vader... Dat vind ik prachtig... Want Jezus leert ons niet te bidden: koning, terwijl God dat wel is... Jezus leert ons ook niet te bidden: schepper of almachtige, terwijl God dat wel is... Jezus leert ons bidden: Vader... En dat is cruciaal. Want als je iets vraagt aan een koning dan moet je dat verdienen... 'Koning, ik ben gehoorzaam geweest, ik heb altijd naar u geluisterd en daarom vraag ik u nu...' Bij een koning moet je het verdienen dat je iets aan hem vraagt... Zo dachten de Grieken en Romeinen in de tijd van Jezus ook over de goden... godheid, ik geef u dit offer, dit geschenk, en daardoor hoop ik dat u nu dit voor mij wil doen.' Het is een soort van ruilhandel, voor wat hoort wat... Maar Jezus leert ons bidden: 'Vader'.

Wat doet een kind om de liefde van zijn vader te verdienen? Niets! De koning zegt: doe dit en je ontvangt mijn liefde... Maar de Vader zegt: Hier is mijn liefde... God is de Vader... En zo bidden wij... Niet omdat wij iets van God verdienen, maar omdat God Vader is. En als God Vader is? Zal hij dan ooit een gebed van ons negeren? Nee, God hoort... Hij is de Vader...

We horen Jezus ook bidden bij de olijfborg, vlak voor zijn arrestatie: 'Vader, als U het wilt, neem dan deze beker van Mij weg. Maar laat niet wat Ik wil, maar wat U wilt gebeuren.' God stuurt weliswaar een engel om Jezus kracht te geven. Maar dit gebed is uniek in de zin dat het het lijden vergroot... Want er stond: 'Hij werd overvallen door doodsangst en bad nog vuriger; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond.' Juist in het bidden, ondanks de kracht van de engel, wordt Jezus overvallen door doodsangst... Zijn zweet viel als druppels bloed op de grond... Wat gebeurt hier?

Na Jezus zijn duizenden, mogelijk miljoenen, christenen vanwege hun geloof in Christus gedood. Velen van hen zijn, gesterkt door de Heilige Geest, letterlijk zingend en vol vreugde hun dood, vaak verschrikkelijke dood, tegemoet gegaan... Jezus is de grote uitzondering... Bij Hem geen vreugde of hoop, maar doodsangst... Jezus was angstiger richting Zijn dood dan veel van Zijn volgelingen... En dat begint hier in het gebed... Wat gebeurt er? Jezus bidt... Maar die intimiteit die Hij normaal gesproken heeft met God... Is er niet... Er is afstand... Jezus begint te ervaren hoe het zal zijn aan het kruis. God die Hem verlaat... Hier begint het... Hier ervaart Jezus het... En het slaat Hem neer... Dat leert ons iets van de diepte van Jezus' lijden... Maar ook van de vreugde die Hij normaal gesproken had in het gebed... God de Vader... En de Zoon... Samen... Door het gebed...

Wij verdienen, door onze zonden, dat God ons zou verlaten... Maar Jezus heeft onze plek ingenomen... En wij krijgen Zijn plek... God als Vader... En zo kunnen wij bidden zoals Jezus bad... De leerlingen vragen: 'leer ons bidden'. En Jezus zegt niet: dat kunnen jullie niet... Nee, Hij geeft het voorbeeld: 'Vader'...

'laat uw naam geheiligd worden en laat uw koninkrijk komen.' Laat Uw koninkrijk komen. Daar lezen we vaak over heen, maar dit weerspiegelt de kracht van het gebed... Laat

Uw koninkrijk komen. In het geloof verwachten wij het Koninkrijk van God. In de toekomst, in volle glorie, wanneer Jezus terugkomt... Dan is alles goed... Maar ook nu in onze tijd breekt het Koninkrijk van God door... Als licht in het duister... Jezus leert ons om te bidden om de komst van het Koninkrijk. In de toekomst en in het hier en nu... Je zou jezelf kunnen afvragen: waarom zou ik dat bidden? God beslist toch wanneer Jezus terugkomt? En het is toch God zelf ook die nu Zijn licht wel of niet laat schijnen? En in bredere zin kunnen we onszelf afvragen: waarom zouden we bidden? Jezus zegt het zelf: 'Jullie Vader weet immers wat jullie nodig hebben, nog vóór jullie het Hem vragen.' Waarom zouden we het Hem dan vragen? Jezus leert ons te bidden: 'laat uw koninkrijk komen.' Wij bidden om het Koninkrijk... En het gebed doet wat... Met andere woorden: Als je bidt gebeuren er dingen die anders niet zouden gebeuren.

Misschien herken je het wel. Er gebeurt iets waar je om hebt gebeden, maar je denkt bij jezelf... Was het echt gebed? Of zou het anders ook zo gebeurd zijn? Was het toeval? Of was het toch gebed? We weten het niet... Maar we weten wel: dat wanneer je bidt zulke dingen vaker gebeuren. Als je bidt verandert de situatie... En je verandert zelf... En als je niet bidt verandert het niet... Een slechte situatie zonder gebed blijft een slechte situatie... Maar met gebed komt er beweging... Dit geeft twee theologische problemen: de ene is, waarom lijkt het alsof er niets gebeurt na mijn gebed? Daar kun je boeken over vol schrijven. Ik verwijs nu alleen naar het gebed van Jezus in Lucas 22. Hij bidt daar dat het lijden bij Hem weggenomen zal worden. Dat gebeurt niet... En we lezen over de doodsangst... Maar aan het einde van het gebed staat Jezus op... Opstaan... Opstanding... Het gebed is niet verhoord, maar Jezus heeft wel nieuwe kracht gevonden... Dat is bidden... Niet bij de pakken neerzitten, maar hopen, vertrouwen op God... De weg die Jezus moest gaan bleef hetzelfde, maar door het gebed werd het anders...

Het tweede theologische probleem is groter en moeilijker op te lossen... Want als gebed werkt... Waarom bidden christenen dan zo weinig? Jezus leert ons dat bidden een genot is... Jezus leert ons dat bidden werkt... Waarom doen we het niet meer?

Een laatste opmerking: Bidden is niet een doel in zichzelf. Wij bidden niet om het bidden. Wij bidden om in relatie te staan met God... Hem te leren kennen... Hem te aanbidden... Van Hem te ontvangen... Dat is geweldig, dat is fantastisch... En het zet van alles in beweging... De vraag is nu: wat doe jij daarmee? We hebben het allemaal druk... En misschien heb jij kleine kinderen of ben je mantelzorger, of gewoon te veel WhatsAppgroepen... Wat is jouw prioriteit? Gebed is prachtig... Gebed werkt... In gebed ben je bij God, je Vader... Bid dus... En misschien is het eerste gebed dat we vanavond kunnen bidden heel eenvoudig: Heer, leer mij bidden... Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410